

INDULT (9) sb m

sg N indult (1). ◇ [A indult.] ◇ I indult(e)m (1). ◇ L indulcie (3). ◇ pl N indulty (2). ◇ A indulty (1). ◇ L indulciech (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

praw. Przywilej, zezwolenie, dopuszczenie [przywilej, dozwolenie, wyzwolenie z czego, łaska jaka od pana dana, prawo prywatne – indultum Cn] (9) : Przełożeni Krześciańscy: ktorzy dogadzaiąc czeftnemu pánowaniu łwemu/ Sekt rozlicznych dopułzczią (marg) Politykow niekrześciańskie indulty. (-) PowodPr 40.

a. *Dyspensa papieska wyjmująca w konkretnych wypadkach daną osobę spod zasad powszechnego prawa kanonicznego; często przywilej papieski, zezwalający władcom na obsadzenie pewnych beneficjów kościelnych (8) : Papież posłał do Niemiec trzech Biskupow z Indultem/ aby namawiali Luteryany kápłany ná Rzymką wiarę/ obiecuiąc im grzechow odpułzczenie BielKron 234; Miefzek mu [Papieżowi] fię też iuż bárzo skurczyć musi/ gdy iego indulty nie płacą/ [...] kiedy pirwey kupczył Byłkupłtwy Arcybiskupłtwy/ opáctwy/ one po łwey woli przedawaiąc NiemObr 161, 153; O INDULTCIE v Oycá S. Papieżá vprofzonym/ ná podawánić Beneficiy kościelnych w łześć Miesięcy. SarnStat 179 [idem 192], 193, 1308; [Teraz się wszystkim otworzyły oczy, Że indult mogą namacać i w nocy, Jako fałszny, a wszej hańby pełny, Za który siła nastrzyżono wełny. Otwin(?)Erot 99].*

Wyrażenie: »indult papieski« (1): což mamy tedy czynić v świętego Piotrá w Rzymie? [...] gdy łam Pan w fercu v káždego człowieká będzie/ by iedno ktho łwą chuć knie^{mu} obrocił/ gdyż tak iest y łami to znaćie/ nic nam tedy po Indulciech Papieskich. BielKron 234; [Otwin(?)Erot 97].

Synonim: dispensacyja.

AKtt